

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/167/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117222385
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4117222385.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H.: H., nar. X.X.XXXX a M., na. XX.X.XXXX, obe deti bytom u navrhovateľky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: nebohej matky D. H., zomrelej XX.X.XXXX a otca H. H., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., U. XX o návrhu navrhovateľky S. H., nar. X.X.XXXX, bytom E. I., H. XXX/XX na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/9/2017-65 zo dňa 4.4.2017 v časti výchovy a výživy maloletých detí tak, že maloleté deti H.: H., nar. X.X.XXXX a M., nar. XX.X.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti sestre maloletých detí S. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom I., H. ulica XXX/XX, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

Sestra maloletých detí je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia maloletých detí, pričom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

Otec maloletých detí je povinný prispievať na maloleté deti H.: M., nar. XX.X.XXXX a H., nar. X.X.XXXX výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, a

to na každé dieťa jednotlivo, pričom výživné na maloleté deti je povinný platiť vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa svojím písomným návrhom osobne doručeným na Okresný súd Nitra dňa 19.6.2017 domáhala, aby súd zveril maloleté deti H. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa 30% zo sumy životného minima. Svoj návrh odôvodnila tým, že je sestrou maloletých detí, ktoré s ňou bývajú v spoločnej domácnosti už 12 rokov. Matka maloletých detí zomrela a otec nemá záujem o osobnú starostlivosť o deti. Otec býva so svojou manželkou v Y.. V domácnosti navrhovateľky majú maloleté deti zabezpečené všetky potreby, je to ich prirodzené rodinné prostredie.

2. Na pojednávanie sa nedostavil otec maloletých detí, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané. Otec maloletých detí požiadal, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti z dôvodu

jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd pojednával podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku /CMP/ v neprítomnosti otca maloletých detí.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že pozná mal. deti H., je ich sestra. Vie o situácií, ktorá existuje na strane otca, ktorý je momentálne zrejme chorý keď to uvádza. Nestýka sa s ním. O deti sa otec nestará. Matka im zomrela. Mal. M. a Karol sú jej bratia. Vie sa o bratov postarať. Pomáhala aj neb. mama v starostlivosti o ne. M. ešte chodí do školy v E. I.. H. už do školy nechodí. Skončil len ZŠ. Teraz je doma. On nemá žiadny príjem. Prácu má len príležitostne. Nevie ešte vyžiť z toho čo si zarobí. Nie je to pre neho dosť. Otec sa nijako nepodieľa na výžive týchto dvoch detí. Jej tie peniaze pre bratov chýbajú. Kým žila mama tak deti dostávali minimálne výživné. Chcela by, aby deti boli zverené jej, lebo sa o nich oboch stará a aby na deti otec platil minimálne výživné. Nevie o tom, že by niekde pracoval. Nevie o tom aký je jeho zdravotný stav. Uviedla, že pre mal. bratov sú potrebné základné veci, šaty, obuv, hygienické potreby. Poberá DHN vo výške 61 eur mes. Iný príjem nemá. Spolu s mal. bratmi bývajú v dome u jej strýka. V súvislosti s bývaním nič neplatia. Strýko to od nich nežiada vzhľadom v situácii, ktorú majú. Stará sa o bratov tak, že nakupuje pre nich oblečenie, obuv, potraviny, varí, v domácnosti tiež upratuje. V prípade potreby komunikuje so školou ohľadom mal. M.. Rodina strýka im pomáha, lebo inak by nebolo možné aby prežili. Mal. M. teraz pôjde do štvrtej triedy a v škole s ním nie sú žiadne problémy. V ostatnom sa pridržiavala návrhu, ktorý vo veci podala v písomnej forme.

4. Navrhovateľka v konečnom návrhu žiada, aby jej súd zveril mal. bratov M. a H. do jej NOS s tým, že otec bude prispievať na ich výživu u každého minimálnym výživným.

5. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že súhlasí s návrhom navrhovateľky s tým, aby súd mal. deti H. zveril do NOS navrhovateľke a otca zaviazal prispievať na ich výživu v minimálnej výške na účet UPSVaR Nitra.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníka konania, oboznámil návrh, rodné listy mal. detí, úmrtný list matky, správu Obce I., správu ZŠ I., správu UPSVaR Nitra zo šetrenia pomerov, ospravedlnenie otca, správu FN Trnava, potvrdenie o výške ID otca, spis OS Nitra sp. zn. 13P/9/2017 a zistil tento skutkový a právny stav veci.

7. Maloleté deti H. H., nar. X.X.XXXX a M., nar. XX.X.XXXX pochádzajú z manželského zväzku už nebohej matky D. H., zomrelej dňa XX.X.XXXX a otca H. H., nar. XX.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/9/2017-65 zo dňa 4.4.2017 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého M. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené maloleté dieťa. N. výživné vo vzťahu k maloletému H. neurčil. Otec maloletých detí súhlasil s ich zverením do osobnej starostlivosti matke. Potvrdil, že nezabezpečuje starostlivosť o maloleté deti od roku 2000.

8. Otec maloletých detí žije v Y. v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a ich dvomi spoločnými maloletými deťmi H. a M.. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 233,80 eur. V písomnom vyjadrení adresovanom súdu otec uviedol, že zdravotný stav mu nedovoľuje zúčastniť sa pojednávania z dôvodu hospitalizácie v nemocnici a následného prepustenia do domáceho ošetrovania, čo vyplýva z doloženej lekárskej správy.

9. Navrhovateľka sestra maloletých detí žije spolu so svojimi maloletými súrodencami M. a H. v rodinnom dome v obci I. spolu so strýkom navrhovateľky a jeho manželkou. Navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne. Je zaradená na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb. Podľa vyjadrenia obce I. sa navrhovateľka stará o maloleté deti od úmrtia ich matky dňa 21.5.2017. K osobe navrhovateľky, jej povesti a k správaniu vyjadrila obec kladné stanovisko.

10. Zo správy ÚPSVaR Nitra zo dňa 4.8.2017 zo šetrenia pomerov u navrhovateľky a vykonaného pohovoru s maloletými deťmi vyplýva, že navrhovateľka riadne zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, neboli zistené žiadne nedostatky. Domácnosť je zariadená na požadovanej úrovni a maloleté deti majú zabezpečené všetky potreby pre ich psychický aj fyzický vývoj. Navrhovateľke finančne pomáha a podporuje ju strýko s manželkou. Maloletý M. ukončil 3. ročník Základnej školy I.. Maloletý H. ukončil povinnú školskú dochádzku vo veku 16 rokov v školskom roku 2015/2016 a aktuálne si privyrába formou

brigád. Maloleté deti sa zhodne vyjadrili, že navrhovateľka sa o nich stará, rešpektujú ju, chcú bývať spolu so sestrou v domácnosti. Vyrastali tam, je to pre nich známe prostredie. S otcom sa osobne nestretávajú, nenavštevuje ich. Otec ich kontaktuje sporadicky telefonicky.

11. Podľa § 31 CMP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

12. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

14. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

15. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

16. Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

17. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej

vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

20. Podľa § 46 odsek 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

29. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne. Súčasný stav pomerov vo vzťahu k maloletým deťom odôvodňuje ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je ich sestrou. V blízkej minulosti v apríli 2017 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, ktoré zveril do osobnej starostlivosti matke. Avšak v máji 2017 došlo k náhlejšiemu zmene situácie, nakoľko matka maloletých detí zomrela. Nakoľko otec maloletých detí už niekoľko rokov pred rozvodom nezabezpečoval starostlivosť o maloleté deti, po smrti matky maloletých detí túto starostlivosť prevzala a zabezpečovala navrhovateľka setra maloletých. Vykonané šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľky potvrdzujú, že navrhovateľka vie zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti. V jej starostlivosti ani v domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky. Maloleté deti vyrastajú a žijú v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou už 12 rokov. V tejto domácnosti vyrastali a žili predtým aj so svojou matkou. Vzhľadom na túto skutočnosť tu majú maloleté deti vytvorené prirodzené stabilné rodinné zázemie a silné vzájomné citové a rodinné väzby s navrhovateľkou. Maloletí sa zhodne vyjadrili, že so sestrou majú dobrý vzťah, rešpektujú ju a chcú bývať naďalej spolu so sestrou. S otcom sa maloleté deti osobne vôbec nestýkajú, otec o ne nejaví výraznejší záujem. Vzhľadom na to, že maloletí nie sú s otcom v osobnom kontakte, maloletí nemajú s otcom vytvorené takmer žiadne citové väzby, ani blízky vzťah. Navrhovateľka spĺňa osobnostné aj morálne predpoklady pre zabezpečenie riadnej výchovy maloletých. V domácnosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky, dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletých. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrhu navrhovateľky vyhovel a zveril maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V súvislosti so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti sa súd zaoberal aj vyživovacou povinnosťou otca maloletej, ktorého zaviazal prispievať na výživu maloletých detí, a to na každé dieťa sumou minimálneho výživného v

zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré predstavuje aktuálne sumu 27,32 eur na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktorú je otec povinný poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd prihliadol na skutočnosť, že otec maloletých detí má ešte dve ďalšie maloleté deti, je nezamestnaný a jediným zdrojom jeho príjmu je invalidný dôchodok vo výške 233,80 eur, má zdravotné problémy, čo vyplýva z doložených lekárskeho správ. S poukazom na uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozhodnutia a otcovi určil výživné, na ktoré je povinný bez ohľadu na pomery na jeho strane, a to v minimálnom rozsahu. Minimálne výživné ako rodič musí platiť bez ohľadu na jeho možnosti a schopnosti.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.